

свещеници, за възмушение на гърците, ги придружавали и въ бойни ризници и на коне участвували въ всички походи.

Чрезъ тоя превратъ изведнажъ се промѣнило и положението на Калояна. Още презъ време на обсадата на Цариградъ отъ латинците той имъ обещалъ (презъ февруарий 1204 г.) да имъ се притече на помощъ съ 100,000-на войска, стига да го признаятъ за кралъ на България и да му дадатъ корона. Предложението му, обаче, било отхвърлено². Между това папа Инокентий III изпратилъ въ Търново кардинала Льва съ кралска корона. Въ крепостъта Кеве (Кубинъ при Панчево) на Дунава Львъ, съ нетърпение очакванъ на другия брѣгъ отъ тълпи българи, по заповѣдъ на Емериха билъ задържанъ отъ маджаритѣ и освободенъ по настояването на папата³. Кардиналтъ по такъвъ начинъ пристигналъ въ Търново и на 7 ноемврий 1204 г. ржкоположилъ архиепископъ Василия за примасъ на България; преславскиятъ и велбжждскиятъ митрополити получили палиумъ, а епископитѣ бдински, нишки, браничевски и скопски — митри⁴. На следния день (8 ноемврий) била извършена отъ кардинала и тържествената коронация на Калояна. Освенъ корона той получилъ отъ папата още скиптеръ и знаме съ образа на св. Петра, а сжщо и позволение да сѣче пари съ своя образъ. Въ благодарителното си писмо новокоронасяниятъ кралъ молѣлъ папата да се яви като посрѣдникъ въ спора му съ маджаритѣ, а сжщо и съ цариградскитѣ латинци, съ които той прекжсналъ дружескитѣ си отношения; въ случай че еднитѣ или другитѣ предприематъ нѣщо срещу него, той слагалъ отъ себе си всѣка отговорностъ.

Това е унията, която дала поводъ на по-новитѣ православни писатели да опозорятъ Калояна. Заплаванъ отъ маджари и латинци, той билъ принуденъ по този пжтъ да търси, щото титлата му да бжде потвърдена и призната. Впрочемъ, сжщата постжпка предприелъ нѣколко години следъ това и сръбскиятъ князь Стефанъ Първовѣнчани; та нали и албанскиятъ князь Димитрий бѣ се видѣлъ принуденъ да се обърне къмъ римската църква⁵. Неотдавна Голубински доказа, колко умно и хитро е използвалъ Калоянъ връзкитѣ си съ папата. Калоянъ искалъ да му се даде *императорска* или, което е сжщото, *царска* корона. Инокентий му далъ *кралска* титла и му пратилъ *кралска* корона (*regium diadema*). Калоянъ съ благодарностъ приелъ короната, но не пропусчалъ да се подписва *царь* (императоръ). Сжщото станало и съ сана на Василия, за когото искали отъ папата титлата *патриархъ*. Василий получилъ само титлата примасъ подъ предлогъ, че дветѣ титли сж отъ еднакво значение⁶; а въ благодарителното си писмо до папата той пише, че кардиналъ Львъ го ржкоположилъ „in patriarcham“. Преписката между Римъ и Търново страдала не само отъ липса на безопасностъ по пжтищата, но и отъ това, че нѣмало преводачи, които еднакво добре да познаватъ, както българския, тъй и латинския езикъ; всички грамоти най-напредъ се превеждали на гръцки, а следъ това вече на латински езикъ. Унията не повлияла ни най-малко нито въ църковнитѣ работи, нито върху обредитѣ и догмитѣ. Калоянъ, щомъ получилъ кралската корона, скоро видѣлъ, че латинцитѣ не сж непобедими и отъ тогава малко внимание обръщалъ, както на папата, тъй и на обещанията си⁷.

Презъ юлий на 1204 г. императорътъ Балдуинъ заминалъ къмъ земитѣ край българската граница, да приеме клетва за вѣрностъ отъ тракийскитѣ градове. Стигналъ по такъвъ начинъ въ Одринъ, и тамошнитѣ гърци доброволно го признали. Калоянъ отъ своя страна му предлагалъ да сключатъ приятелски договоръ, отишълъ да го посрещне и се установилъ на две левги отъ латинския лагеръ. Презъ време на преговоритѣ Калоянъ поканилъ